

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТИ**

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз
университетінің ректоры ,
п.ғ.д., профессор

М. Сарыбеков

2025 ж.

**Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру
бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар**

СМЖЕ 3-2-11-2023

Қызмет бабында пайдаланылатын басылым

Тараз 2026 ж.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

АЛҒЫ СӨЗ

1. **ӨЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ:**
ӨЗІРЛЕГЕНДЕР: – Академиялық саясат басқармасымен
– Академиялық саясат басқармасының басшысы
А.Н. Наренова
2. **КЕЛІСІЛДІ:** – Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор
А.С. Кадырова
3. **УНИВЕРСИТЕТ РЕКТОРЫНЫҢ 05.09.2025.Ж. №01/001 ӨКІМІМЕН БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ЕҢГІЗІЛДІ.**

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

МАЗМҰНЫ

№		Лист
1	Жалпы ережелер	4
2	Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар.....	6
3	Негізгі және қосымша білім беру бағдарламалары.....	15
4	Модульдік бағдарламаларды құру технологиясы.....	17
5	Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар.....	20
6	Бірлескен білім беру бағдарламалары және екі дипломдық білім беру бағдарламалары.....	20
7	Білім беру бағдарламасының үлгісі.....	23
8	Келісу парағы	35
9	Танысу парағы	36
10	Өзгерістерді тіркеу парағы	37

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар Қазақстан Республикасының төмендегі нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді:

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (04.12.2025 ж. жаңартылған);

- «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы (26.03.2025 ж. жаңартылған);

- «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы (24.06.2024 ж. жаңартылған);

- «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы (22.04.2025 ж. жаңартылған);

- Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасы «Атамекен» әзірлеген және бекіткен, Кәсіби стандарттардың ұлттық тізілімінде, оның ішінде **Career Enbek** цифрлық платформасында орналастырылған кәсіби стандарттар;

- Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және өзектендіру кезінде талдамалық және болжау материалдары ретінде пайдаланылатын Қазақстан Республикасының жаңа кәсіптер мен құзыреттер атласы және өңірлік жана кәсіптер атластары.

1.2. Осы білім беру бағдарламасы жөніндегі Ережеде төмендегі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1.2.1 Білім беру бағдарламасы – оқытудың мақсатын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды және оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемшарттарын қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас кешені;

1.2.2 Бакалавриат — жоғары білім беру деңгейі, оның білім беру бағдарламалары тиісті білім беру бағдарламасы бойынша «бакалавр» дәрежесін беру арқылы кадрларды даярлауға бағытталған және оқу мерзімі ішінде барлық оқу қызметі түрлерін қоса алғанда, білім алушының кемінде 240 академиялық кредитті міндетті түрде меңгеруін көздейді;

1.2.3 Жоғары арнайы білім (специалитет) — жоғары білім беру деңгейі, тиісті білім беру бағдарламасы бойынша «маман» біліктілігін беру арқылы кадрларды даярлауға бағытталған және оқу мерзімі ішінде барлық оқу қызметі түрлерін қоса алғанда, білім алушының кемінде 300 академиялық кредитті міндетті түрде меңгеруін көздейді;

1.2.4 Дескрипторлар (descriptors (дэскрипторс)) – білім алушылардың жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің құзыреттіліктерде және академиялық кредиттерде қалыптасқан оқыту нәтижелеріне негізделетін тиісті деңгейінің (сатысының) білім беру бағдарламасын оқып аяқтауы бойынша алған білім, іскерлік, дағды және құзыреттілік деңгейі мен көлемінің сипаттамасы;

1.2.5 Дипломдық жұмыс – білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес студенттің өзекті проблеманы өз бетінше зерделеу нәтижелерін жинақтауды білдіретін бітіру жұмысы;

1.2.6 Дипломдық жоба – жобалау элементтерін қолдана отырып және (немесе) бизнес-жобаларды, модельдерді, сондай-ақ шығармашылық сипаттағы жобаларды

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

дайындау түрінде орындалған білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес келетін қолданбалы міндеттерді дербес шешуді білдіретін студенттің бітіру жұмысы;

1.2.7 Жеке оқу жоспары (бұдан әрі – ЖОЖ) – білім беру бағдарламасы және элективті пәндер каталогы негізінде эдвайзердің көмегімен студенттің әр оқу жылына арнап өзі құрастыратын оқу жоспары;

1.2.8 Жоғары оқу орны компоненті (бұдан әрі – ЖК) – білім беру бағдарламасын меңгеру үшін ЖЖОКБҰ айқындайтын оқу пәндерінің және академиялық кредиттердің тиісті ең төменгі көлемінің тізбесі;

1.2.9 Құзыреттілік – оқу процесінде алған білімді, шеберлік пен дағдыны кәсіби қызметте практикалық тұрғыда пайдалана білу қабілеті;

1.2.10 Микробіліктілік – қысқа мерзімді оқыту кезеңінде алынған кәсіптік стандарт бойынша (немесе тиісті кәсіп шеңберінде) бір жеке еңбек функциясын орындау үшін жеткілікті білім, дағдылар мен құзыреттер көлемі;

1.2.11 Нано-кредит – дербес және аяқталған сипаттағы оқу материалының шағын көлемінің біріздендірілген өлшем бірлігі;

1.2.12 Кеңейтілетін дәрежелер (Stackable degree (стакэбл дегри)) – әртүрлі салалардан немесе кәсіби қызметтің салаларынан формальды және формальды емес білім арқылы алынған дағдылар мен құзыреттер жиынтығы;

1.2.13 Міндетті компонент – МЖМС-да белгіленген және білім беру бағдарламасы бойынша студенттер міндетті түрде оқитын оқу пәндерінің және тиісті академиялық кредиттердің ең төменгі көлемінің тізбесі;

1.2.14 Оқу жұмыс жоспары (бұдан әрі – ОЖЖ) – білім беру бағдарламасы және студенттердің жеке оқу жоспарлары негізінде ЖЖОКБҰ дербес әзірлейтін оқу құжаты;

1.2.15 Таңдау компоненті – ЖЖОКБҰ ұсынатын, пререквизиттері мен постреквизиттерін ескере отырып, кез келген академиялық кезеңде студенттердің өздері таңдайтын оқу пәндерінің және академиялық кредиттердің тиісті ең аз көлемінің тізбесі;

1.2.16 Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – ҮОБ) Ереженің 15-тармағының 13) тармақшасына сәйкес ұсынылатын әдебиеттің мазмұнын, көлемін, айқындайтын білім беру бағдарламасының міндетті компонентіндегі пәннің оқу құжаты;

1.2.17 Еуропалық трансферт (аудару) және кредиттер жинақтау жүйесі (ECTS (еситис)) – студенттің шетелде алған кредиттерін өзінің білім беру ұйымына оралғаннан кейін олардың дәреже алуы үшін есептелетін кредиттерге аудару, сондай-ақ білім беру бағдарламалары шеңберінде кредиттер жинақтау тәсілі;

1.2.18 Оқыту нәтижелері – білім алушылардың білім беру бағдарламасын меңгеру бойынша алған, көрсететін білімдерінің, машықтарының, дағдыларының бағалаумен расталған көлемі және қалыптасқан құндылықтар мен қатынастар;

1.2.19 Білім алушылардың білім срезі – білім алушылардың академиялық оқу кезеңіндегі оқу жетістіктерін бағалау;

1.2.20 Негізгі білім беру бағдарламасы (Major / мейджор) — білім беру бағдарламасының бейіні бойынша кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға тікелей бағытталған және білім алушының болашақ кәсіби қызметімен байланысты пәндер жиынтығы.

1.2.21 Қосымша білім беру бағдарламасы (Minor / майнор) — білім алушының таңдауы бойынша кәсіби даярлықты кеңейтуге және терендетуге, қосымша құзыреттерді қалыптастыруға, сондай-ақ білім беру траекториясын дараландыруға бағытталған пәндер жиынтығы.

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМДЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМДЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

2. Білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

2.1. Университет мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының (МЖМБС) және кәсіби стандарттардың талаптарына (бар болса) сәйкес жоғары білім беру бағдарламаларын өз бетінше әзірлейді.

2.2. Білім беру бағдарламаларын әзірлеумен университет ректорының бұйрығымен құрылған академиялық комитеттер айналысады. Комитеттер құрамына академиялық қызметкерлер, жұмыс берушілер және білім алушылардың өкілдері енгізіледі.

2.3. ЖЖОКБҰ инклюзия, тұрақты даму, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет құндылықтарын қалыптастыруға, сондай-ақ ғылыми зерттеу дағдыларын дамытуға, тіршілік қауіпсіздігі мен экологияны қамтамасыз етуге бағытталған МЖМС талаптарына және кәсіптік стандарттарға (бар болса) сәйкес жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын дербес әзірлейді.

ЖЖОКБҰ жасанды интеллектіні қолдану бойынша құзыреттерді игеруге бағытталған білім беру бағдарламаларын әзірлейді және іске асырады.

2.4. Білім беру бағдарламасы негізінде оқу пәндері (силлабустар) қалыптасады, оларда оқу мақсаттары, оқу нәтижелері, мазмұны, оқу формалары мен әдістері, сондай-ақ білім алушылардың оқу нәтижелерін бағалау әдістері көрсетіледі.

2.5. Білім алушылар білім беру бағдарламасы бойынша оқу нәтижелеріне қол жеткізу мақсатында жеке білім беру траекторияларын өз бетінше қалыптастырады, міндетті оқу циклі пәндерін (МӨЦ) қоспағанда.

2.6. Жоғары білім беру бағдарламалары модульдік білім беру принципі бойынша әзірленеді, бұл бағдарлама құрылымының өзара байланысқан оқу модульдері түрінде құрылуын және әрбір модульдің нақты оқу нәтижелерін қалыптастыруды қамтамасыз етуін көздейді.

2.7. Жоғары білім беру бағдарламасының құрылымы үш цикл пәнінен тұрады – жалпы білім беретін пәндер (бұдан әрі – ЖБП), базалық пәндер (бұдан әрі – БП) және бейіндеуші пәндер (бұдан әрі – БеП). ЖБП циклі міндетті компонент (бұдан әрі – МК), жоғары оқу орны компоненті (бұдан әрі – ЖК) және (немесе) таңдау компоненті (бұдан әрі – ТК) пәндерін қамтиды. БП және бейіндеуші пәндер циклдері ЖК және ТК пәндерін қамтиды.

2.8. ЖК және ТК пәндерін университеттің бейінді кафедралары өз бетінше анықтайды, ол үшін еңбек нарығының қажеттіліктері, жұмыс берушілердің күтуі және білім алушының жеке білім беру қызығушылықтары ескеріледі.

Төрт жылдық оқу мерзімі бар жоғары білім беру бағдарламасының құрылымы

№	Пәндер мен циклдердің атауы	Жалпы еңбек сыйымдылығы	
		академиялық сағат бойынша	академиялық кредит бойынша
1	2	3	4
1	Жалпы білім беретін пәндер (ЖБП) циклі	1680	56
1)	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шетел тілі	300	10
	Қазақ (Орыс) тілі	300	10

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	150	5
	Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті	150	5
2	Базалық және бейіндеуші пәндер циклі (БП, БП)	кемінде 5280	кемінде 176
1)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті		
2)	Кәсіптік практика		
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)		
1)	Таңдау компоненті		
4	Қорытынды аттестаттау	кемінде 240	кемінде 8
	Барлығы	кемінде 7200	кемінде 240

Бес жылдық оқу мерзімі бар жоғары білім беру бағдарламасының құрылымы

№	Пәндер мен циклдердің атауы	Жалпы еңбек сыйымдылығы	
		академиялық сағат бойынша	академиялық кредит бойынша
1	2	3	4
1	Жалпы білім беретін пәндер (ЖБП) циклі	1680	56
1)	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шетел тілі	300	10
	Қазақ (Орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	150	5
	Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті	150	5
2	Базалық және бейіндеуші пәндер циклі (БП, БП)	кемінде 7080	кемінде 236
1)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті		
2)	Кәсіптік практика		
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)		

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

1)	Таңдау компоненті		
4	Қорытынды аттестаттау	кемінде 240	кемінде 8
	Барлығы	кемінде 9000	кемінде 300

2.9. Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары оқыту нәтижелерін ескере отырып әзірленеді, оларды тұжырымдау кезінде Еуропалық трансферт (аудару) жүйесіне және кредиттердің жинақталуын (ECTS) басшылыққа ала отырып, ЖЖОКБҰ мынадай шарттарды ұстанады:

1) оқыту нәтижелері бағдарламаның мәнмәтінің, деңгейін, көлемін және мазмұнын көрсетеді;

2) оқыту нәтижелерін тұжырымдау қысқа және тым егжей-тегжейлі болып табылады;

3) оқыту нәтижелері өзара байланысты сипатталады;

4) оқыту нәтижелері түсінікті болып табылады және білім алушының оқу процесінде алған құзыреттерімен верификацияланады;

5) оқыту нәтижелері оқу жүктемесінің белгіленген көлеміне сәйкес қолжетімді болып табылады;

6) оқыту нәтижелері тиісті оқу қызметіне, бағалау әдістері мен өлшемшарттарына байланысты;

7) білім алушыларға игеруге ұсынылатын оқыту нәтижелерінің саны МЖМС 35 - тармағында ұсынылған дискрипторларға сәйкес келеді.

МЖМС 35 - тармағы: Дескрипторлар студенттердің мынадай қабілеттерін сипаттайтын оқыту нәтижелерін көрсетеді:

1) осы саладағы озық білімге негізделген, зерттелетін саладағы білімі мен түсініктерін көрсету;

2) кәсіби деңгейде білім мен түсінуді қолдану, дәлелдерді қалыптастыру және оқытылатын саладағы мәселелерді шешу;

3) әлеуметтік, этикалық және ғылыми жинақтарды ескере отырып, пайымдаулар қалыптастыру үшін ақпаратты жинауды және түсіндіруді жүзеге асыру;

4) оқытылатын салада оқу-практикалық және кәсіби міндеттерді шешу үшін теориялық және практикалық білімді қолдану;

5) оқытылатын салада одан әрі оқуды өз бетінше жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдылары;

6) ғылыми зерттеулердің әдістерін және академиялық хатты білу және оларды оқытылатын салада қолдану;

7) оқытылатын салада фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділікті білу және түсіну;

8) академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңызын ұғыну.

2.10. Университет техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі немесе жоғары білім базасында қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін білім беру бағдарламалары бойынша оқитын адамдарға ЖББ циклінің оқу пәндері бойынша бұрын игерілген оқу нәтижелерін тануды жүзеге асырады. Бұл ретте техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру базасында қысқартылған білім беру бағдарламалары бойынша оқитын адамдар "Қазақстан тарихы" пәнін оқиды.

ЖББ циклінің "Қазақстан тарихы" және "Философия" оқу пәндерінің мазмұны тиісті бейіндегі білім беру бағдарламаларын қоспағанда, УОБ-мен айқындалады.

 ITU SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

Кәсіптік даярлау сапасын арттыру және университет кадрларын даярлау бағыттарының өрекшеліктерін есепке алу үшін ҮОБ айқындайтын "Шет тілі", "Орыс тілі", "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар", "Дене шынықтыру" пәндерінің мазмұнына дербес өзгерістер енгізеді.

Университет ҮОБ-мен айқындалатын "Қазақ тілі" пәнінің және әлеуметтік-саяси білім модулінің мазмұнына 50% - ға дейін өз бетінше өзгерістер енгізеді.

Университет техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі немесе жоғары білім базасында қысқартылған оқу мерзімдерін көздейтін білім беру бағдарламалары бойынша оқитын адамдарға ЖББ циклінің оқу пәндері бойынша бұрын игерілген оқу нәтижелерін тануды жүзеге асырады. Бұл ретте техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру базасында қысқартылған білім беру бағдарламалары бойынша оқитын адамдар "Қазақстан тарихы" пәнін оқиды.

2.11. ЖБП циклінің көлемі 56 академиялық кредитті құрайды. Олардың 51 академиялық кредиті міндетті компонент пәндеріне тиесілі: Қазақстан тарихы, Философия, Қазақ (орыс) тілі, Шетел тілі, Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар, Дене шынықтыру, Әлеуметтік-саяси білім модулі (саясаттану, әлеуметтану, мәдениеттану, психология).

Бұл ретте бакалавриат деңгейіндегі барлық білім беру бағдарламалары және (немесе) кадрлар даярлау бағыттары бойынша ЖЖОКБҰ білім алушылары "Қазақстан тарихы" пәнінен оны оқып аяқтағаннан кейін сол академиялық кезеңде мемлекеттік емтихан тапсырады.

ЖБП цикліндегі міндетті компонент пәндері:

1) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды меңгеру негізінде бәсекеге қабілетті болашақ маманның дүниетанымдық, азаматтық және адамгершілік ұстанымдарын қалыптастыруға, мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде коммуникация бағдарламаларын құруға, салауатты өмір салтына бағдарлауға, өзін-өзі жетілдіруге және кәсіби табысқа бағдарланған;

2) дүниетанымдық, азаматтық және адамгершілік ұстанымдардың қалыптасуы негізінде болашақ маман тұлғасының әлеуметтік-мәдени дамуын қамтамасыз ететін негізгі құзыреттілік жүйесін құрайды;

3) қазақ, орыс және шет тілдерінде тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жасау қабілеттерін дамытады;

4) өз өмірі мен қызметіндегі барлық салаларда заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды меңгеру және пайдалану арқылы цифрлық сауаттылықты дамытуға ықпал етеді;

5) өзін-өзі дамыту және өмір бойы білімін жетілдіру дағдыларын қалыптастырады;

6) қазіргі әлемде ұтқырлыққа, сыни ойлау мен физикалық өзін-өзі жетілдіруге қабілетті тұлғаны қалыптастырады.

ЖЖОКБҰ мемлекеттік бақылаудан өту кезеңінде білім алушылар ЖБП циклінің міндетті компонентінің пәндері бойынша білім алушылардың біліміне срез қорытындысы бойынша қол жеткізген оқу нәтижелерін растайды.

2.12. ЖБП циклінің міндетті пәндерін оқып бітіргеннен кейін білім алушы:

1) ғылыми және философиялық таным әдістерімен табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми ұғыну мен зерделеуді қамтамасыз ететін философия негіздерін білумен қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған болмысты бағалайды;

2) мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен өзіндік ерекшеліктерін түсіндіреді;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

3) әлеуметтік және өндірістік салаларда болып жатқан барлық жағдайларға өз бағасын береді;

4) Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтарын және өзіндік ерекшелігін терең түсіну және ғылыми талдау негізінде азаматтық ұстанымын танытады;

5) Қазақстан тарихы оқиғаларының себептері мен салдарларын талдау үшін тарихи сипаттаудың әдістері мен тәсілдерін пайдаланады;

6) әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану және психологияның негізгі білімін ескере отырып, тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың әртүрлі салаларындағы жағдайларды бағалайды;

7) интегративті процестердің заманауи өнімі ретінде осы ғылымдардың білімін синтездейді;

8) нақты ғылымды, сондай-ақ бүкіл әлеуметтік-саяси кластерді зерттеудің ғылыми әдістері мен тәсілдерін қолданады;

9) өзінің адамгершілік және азаматтық ұстанымын дамытады;

10) қазақстандық қоғамның қоғамдық, іскерлік, мәдени, құқықтық және әдеп нормаларымен жұмыс істейді;

11) жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсетеді;

12) әлемде танылған қоғамдық-гуманитарлық ғылымдар саласындағы білімді практикада қолданады;

13) әдіснама мен талдауды таңдауды жүзеге асырады;

14) зерттеу нәтижелерін қорытындылайды;

15) жаңа білімді синтездейді және оны гуманитарлық қоғамдық маңызы бар өнім түрінде ұсынады;

16) тұлғааралық, мәдениетаралық және өндірістік (кәсіптік) қарым-қатынас міндеттерін шешу үшін қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша нысанда коммуникацияға түседі;

17) грамматикалық білім жүйесі негізінде тілдік және сөйлеу құралдарын пайдалануды жүзеге асыру; қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпаратты талдау;

18) коммуникацияға қатысушылардың іс-әрекеттері мен іс-әрекеттерін бағалайды;

19) жеке қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың әртүрлі түрлерін: интернет-ресурстарды, ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау және тарату жөніндегі бұлтты және мобильді сервистерді пайдаланады;

20) өзін-өзі дамыту және мансаптық өсу үшін өмір бойы жеке білім беру траекториясын құру, дене шынықтыру әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіптік қызметті қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтына бағдарланады;

21) Қазақстан тарихының негізгі заңдылықтарын, философиялық, әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білім негіздерін, қазақ, орыс және шет тілдеріндегі ауызша және жазбаша нысандағы коммуникацияларды біледі және түсінеді;

22) игерілген білімді өзгеріп жатқан әлеуметтік-мәдени жағдайларда тиімді әлеуметтендіру және бейімдеу үшін қолданады;

23) әлеуметтік құбылыстарды, процестер мен проблемаларды сандық және сапалық талдау дағдыларын меңгереді.

2.13. ЖБП циклінің ЖК және (немесе) ТК пәндері кемінде 5 академиялық кредитті құрайды. ЖЖОКБҰ ЖББ циклінің пәндері бойынша және білім алушылардың экономика және құқық, кәсіпкерлік және қаржылық сауаттылық саласындағы құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған пәнаралық оқу бағдарламаларын әзірлейді.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

2.14. Базалық (БП) және бейіндеуші пәндер (БеП) циклдері оқу пәндерін және кәсіби практикалардың түрлерін қамтиды және төмендегіні құрайды:

бакалавриаттың білім беру бағдарламалары үшін — кемінде 176 академиялық кредит;

жоғары арнайы білім беру (специалитет) білім беру бағдарламалары үшін — кемінде 236 академиялық кредит.

2.15. Қорытынды аттестаттау жоғары білімнің білім беру бағдарламасының жалпы көлемінде кемінде 8 академиялық кредитті құрайды.

2.16. Қорытынды аттестаттауды өткізу нысандары ӘАОО қарамағында болатын мемлекеттік органдар бекітетін білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау қағидаларында айқындалады.

2.17. Білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан өткізу нысаны мен тәртібі Университетпен айқындалады.

Университеттің Ғылыми кеңесінің шешімімен қорытынды аттестаттау төмендегі нысандардың бірінде өткізіледі:

- дипломдық жұмысты (жобаны) жазу және қорғау;
- екі кешенді емтихан тапсыру.

2.17.1. Дипломдық жұмысты (жобаны) жазуға және қорғауға білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес келетін өзекті мәселені дербес зерделеу нәтижелерін жинақтай алатын әрі бакалавриаттың білім беру бағдарламасы бойынша академиялық үлгерім деңгейі GPA 3,5-тен төмен емес білім алушылар жіберіледі.

2.17.2. Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу және қорғаудың орнына қорытынды аттестаттау GPA деңгейіне қарамастан екі кешенді емтихан тапсыру нысанында төмендегі санаттағы білім алушылар үшін өткізіледі:

- денсаулық жағдайына байланысты ұзақ мерзімді стационарлық ем қабылдап жатқан білім алушылар;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар, оның ішінде мүгедектігі бар адамдар, бала кезінен мүгедек жандар және I топтағы мүгедектер;
- жүктілігі бар немесе екі жасқа дейінгі балалары бар білім алушылар;
- сырттай оқу нысанында оқитын, оқуды аяқтау (доучивание) тәртібімен білім алып жүрген білім алушылар.

2.18. Кешенді емтихан бағдарламасы еңбек нарығында сұранысқа ие интеграциялық білімдер мен негізгі құзыреттерді қамтиды және жоғары білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкес қалыптастырылады.

2.19. Қосымша оқыту түрлері білім алушылардың білім беру қызығушылықтарын ескере отырып, бейінді кафедра әзірлеген бір немесе екі пәнді қамтиды.

Аталған пәндер Университетте белгіленген тәртіпке сәйкес ақылы негізде меңгеріледі.

2.20. Университетте оқу процесін ұйымдастыру дуальды оқыту жүйесінің элементтерін енгізуді көздейді. Осыған байланысты білім беру қызметін жоспарлау және іске асыру білім алушылардың теориялық оқытуын ұйымдар (кәсіпорындар) базасында жүргізілетін практикалық даярлықпен ұштастыру негізінде жүзеге асырылады.

Жоғары білім беру ұйымында және өндірісте өткізілетін оқу сабақтарының арақатынасын айқындау кезінде пәннің оқу материалының кемінде 40 %-ы білім алушылармен тікелей өндірісте меңгерілуі тиіс екендігі негізге алынады, оның ішінде:

- технологиялық үдерістер;
- шығармашылық қызмет үдерістері;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

- қаржылық-экономикалық үдерістер;
- психологиялық-педагогикалық үдерістер.

2.21. Дуальды оқыту элементтерін іске асыру барысында білім алушылар қосымша кәсіптерді (микробіліктіліктерді) меңгереді.

Микробіліктілік – қысқа мерзімді оқыту кезеңінде алынған кәсіптік стандарт бойынша (немесе тиісті кәсіп шеңберінде) бір жеке еңбек функциясын орындау үшін жеткілікті білім, дағдылар мен құзыреттер көлемі.

Микробіліктіліктер білім алушыларға, сондай-ақ өзге де азаматтарға әлеуметтік, жеке, мәдени қажеттіліктерге және еңбек нарығының өзекті талаптарына сәйкес келетін нақты білімдерді, біліктерді, дағдылар мен құзыреттерді ұсынуға арналған.

2.22. Микробіліктіліктер оқыту нәтижелерін тану арқылы тұлғаның үздіксіз, оның ішінде формальды білім беру жүйесіне кіріктіріледі және ірі біліктіліктер мен академиялық дәрежелерге біріктірілуі мүмкін.

Бұл ретте микробіліктіліктер бағдарламаларын меңгеру еріктілік және таңдау қағидаттары негізінде жүзеге асырылады.

2.23. Микробіліктіліктер бағдарламаларын бекіту ішкі және сыртқы сараптаманың оң нәтижелері алынғаннан кейін жүзеге асырылады.

Микробіліктіліктер бағдарламаларын әзірлеу, сараптау және бекіту тәртібін қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес білім беру ұйымы өз бетінше айқындайды.

2.24. Микробіліктіліктер бағдарламалары Университеттің Ғылыми кеңесінің шешімі негізінде білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен бекітіледі.

2.25. Микробіліктілік беру мақсатында білім алушылардың оқу нәтижелерін бағалау рәсімін өткізу үшін Университетте ректордың бұйрығымен Біліктілік комиссиясы құрылады.

Біліктілік комиссиясының құрамы бейінді кәсіпорындардың білікті мамандарынан, арнайы пәндер оқытушыларынан және Университеттің алқалы басқару органдары өкілдерінен төмендегі арақатынаста қалыптастырылады:

65 % — еңбек нарығының өкілдері (жұмыс берушілер мен бейінді ұйымдардың мамандары);

35 % — Университет өкілдері, оның ішінде дауыс беру құқығы жоқ комиссия хатшысы.

2.26. Білім беру бағдарламасының оқу жоспарында қамтылған микробіліктілік бағдарламасы бойынша қорытынды бағасы білім беру бағдарламасына қосымшаға енгізіледі, ал қалыптасқан құзыреттер Еуропалық диплом қосымшасына (Diploma Supplement) тірнеледі.

2.27. Микробіліктілік бағдарламаларын сәтті меңгерген тұлғаларға тиісті құжат — сертификат беріледі, ол келесі ақпаратты қамтиды:

- 1) Білім алушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);
- 2) Микробіліктілік бағдарламасының атауы;
- 3) Бағдарламаның көлемі академиялық кредиттерде және/немесе академиялық сағаттарда;
- 4) Оқу деңгейі;
- 5) Оқу формасы;
- 6) Берілген микробіліктіліктің атауы;
- 7) Құжатты берген ұйымның атауы;
- 8) Беру күні.

Сертификат қосымшамен (транскриптпен) беріледі, онда көрсетіледі:

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

- курстардың, оқу пәндері немесе модульдердің атауы;
- әрбір курс көлемі кредиттерде және/немесе академиялық сағаттарда;
- әрбір курс бойынша оқу нәтижелері;
- қорытынды аттестаттау немесе біліктілік емтихан бағасы.

2.28. Микробіліктілік бағдарламасын меңгерген нәтижені растайтын құжат ретінде сертификат немесе оқу процесін аяқтағанын куәландыратын куәлік беріледі, онда өткен курстың көлемі және берілген микробіліктілік көрсетіледі.

2.29. Университет кейбір білім беру бағдарламалары бойынша үштілді оқытуды енгізеді. Білім беру қызметін жоспарлау және ұйымдастыру үш тілде жүзеге асырылады: мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде.

Пәндерді оқытудың пайыздық қатынасы төмендегідей:

- 50 % — мемлекеттік тілде;
- 30 % — орыс тілінде;
- 20 % — ағылшын тілінде.

Кейбір білім беру бағдарламалары бойынша пәндерді оқытудың пайыздық қатынасы өзгеруі мүмкін және оны Университет өз бетінше белгілейді.

2.30. Жоғары білімі бар кадрларды даярлау жалпы орта білімнің, техникалық және кәсіптік білімнің, орта білімнен кейінгі білімнің, сондай-ақ екінші жоғары білім алған кезде жоғары білімнің жалпы білім беру оқу бағдарламалары базасында жүзеге асырылады.

Техникалық және кәсіптік білімнің, орта білімнен кейінгі білімнің, сондай-ақ жоғары білімнің білім беру бағдарламаларының базасында оқуға түсу кезінде екінші жоғары білімді алу барысында жоғары білімнің білім беру бағдарламасы бейінінің жоғары, техникалық және кәсіптік білімнің немесе орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламасымен сәйкес және (немесе) мәндес келген жағдайда, формальды білім берудің алдыңғы деңгейінің оқыту нәтижелері автоматты түрде танылады, меңгерілген академиялық кредиттер саны мен оқу мерзімі қысқартылады.

Оқыту нәтижелері пререквизиттер ретінде сәйкес келген кезде формальды білім берудің алдыңғы деңгейінің жекелеген пәндері, сондай-ақ тиісті деңгейдегі формальды емес білім берудің оқыту нәтижелері қайта оқылады.

2.31. Университет формальды емес білім берудің оқыту нәтижелерін, оның ішінде микробіліктіліктерді, нано-кредиттерді және арттырылатын дәрежелерді (Stackable degree (стакэбл дегри) тануды дербес жүзеге асырады.

Аяқталған сипаттағы білім беру бағдарламаларын, пәндерін оқыту нәтижелері "Кәсіби біліктілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес оларды сертификаттау жолымен танылады.

2.32. Университет білім беру мазмұнын, оқытудың кредиттік технологиясы негізінде оқу процесін ұйымдастыру және жүргізу тәсілін жоспарлауды жүзеге асырады.

2.33. Жоғары білімнің білім беру бағдарламасының бейіні оның білім берудің тиісті саласына қатыстылығын, оқу саласының сипаттамасын, даярлау деңгейін, оқу нәтижелерін, кәсіптік қызметтің негізгі түрлерін білдіреді және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 13 қазандағы № 569 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17565 болып тіркелген) бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышымен сәйкес айқындалады:

- 1) "Педагогикалық ғалымдар" – педагогикалық жоғары білім;
- 2) "Бизнес, басқару және құқық" – экономикалық білім немесе жоғары заңгерлік білім;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

3) "Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика" – жоғары жаратылыстану білімі немесе жоғары математикалық білім;

4) "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" – АКТ саласындағы жоғары білім;

5) "Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары" – жоғары инженерлік білім;

6) "Ауыл шауашылығы және биоресурстар" – жоғары ауылшаруашылық білім;

7) "Ветеринария" – жоғары ветеринарлық білім;

Білім беру салалары мен деңгейлері бойынша берілетін дәрежелердің атауы Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» бұйрығының 4-қосымшасына сәйкес айқындалады.

2.34. Оқу жүктемесі студенттің оқу пәнін, модульді немесе бүкіл жоғары білім беру бағдарламасын зерделеуіне кететін және оның оқу нәтижелеріне қол жеткізу үшін қажет болатын уақытпен өлшенеді.

2.35. Оқу жүктемесі студенттің барлық оқу әрекетін қамтиды – дәрістер, семинарлар, курстық жұмыстар (жобалар), практикалық және зертханалық жұмыстар, студиядағы жұмыстар, өндірістегі практика (дуальды оқыту кезінде), кәсіптік практика, дипломдық жұмыс (жоба), өзіндік жұмыс, оның ішінде оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін жұмыс.

2.36. Студенттің оқу жүктемесін айқындау кезінде оқу жылы нысандарын жоғары және (немесе) Университет дербес айқындайтын академиялық кезеңдерден (семестр – 15 аптадан кем емес, триместр – 10 аптадан кем емес, тоқсан – 7-8 аптадан кем емес) аралық аттестаттау, практика, каникул кезеңдерінен, қорытынды аттесттау кезеңінен (бітіруші курста) тұратынын ескеру қажет.

2.37. Техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламасының немесе орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламасының немесе жоғары білім беру бағдарламасының базасында, жоғары білім беруді оқытудың қысқартылған мерзімдері бар білім беру бағдарламалары бойынша немесе жалпы орта білім беру бағдарламасының базасында оқуға түскен білім алушыларға академиялық кредиттердің саны және жоғары білімнің білім беру бағдарламасының қажетті көлемі, формальды және формальды емес білім беруді оқытудың бұрын қол жеткізілген нәтижелерін тануды ескере отырып "Формальды емес білім беру арқылы алынған оқыту нәтижелерін, сондай-ақ кәсіптік біліктілікті тану нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 544 және Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 322 бірлескен бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тізілімінде № 33580 болып тіркелген) сәйкес, Университетпен дербес айқындалады.

2.38. Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру кезінде әр оқу пәнінің көлемі академиялық кредиттердің тұтас санын құрайды. Бұл ретте, 5 академиялық кредиттен кем емес көлеммен анықталады. Пәнді 3-4 академиялық кредитпен бағалауға рұқсат етіледі.

2.39. Дене шынықтыруды, тілдер пәндерін қоспағанда, әр оқу пәні қайталанбайтын бір атаудан құралады.

2.40. Университетте кредиттік оқыту технологиясы (КОТ) бойынша оқу процесін ұйымдастыру кезінде әзірленеді:

- Жұмыс оқу жоспарлары;
- Жеке оқу жоспарлары.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

2.41. Оқу жоспарларында оқу жоспарының әрбір оқу модуліне әріптік және цифрлық символдарда тиісті код беруді көздейтін модульдерді кодтаудың бірыңғай жүйесі пайдаланылады.

2.42. ОЖЖ-да міндетті компоненттің және кредиттегі таңдау бойынша компоненттің әрбір оқу пәні және (немесе) модулінің тізбесі және еңбек сыйымдылығы, оларды оқу тәртібі, оқу қызметінің түрлері және бақылау нысандары айқындалады.

Оқу жұмыс жоспарына енгізілген барлық модульдер және (немесе) пәндер бойынша:

- әрбір модульдің және (немесе) пәннің еңбек сыйымдылығы мен маңыздылығын көрсететін кредиттер саны;
- аудиториялық сабақтарға бөлінетін сағаттар көлемі;
- студенттердің өзіндік жұмысына (СӨЖ) бөлінетін сағаттар көлемі;
- оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін студенттердің өзіндік жұмысына (ОСӨЖ) бөлінетін сағаттар көлемі көрсетіледі.

2.43. Семестр ұзақтығы (15 апта) және пәннің еңбек шығыны (сыныптағы жүктеме мен білім алушылардың дербес жұмысы — СРДЖ) бүтін санмен бағаланатынын ескере отырып, семестрлік оқу процесі ұйымдастырылған кезде пәннің көлеміне байланысты сыныптағы жүктемені тарату 1-кестедегі деректерге сәйкес жүзеге асырылады.

1-кесте

Оқу жүктемесін бөлу

Пән бойынша академиялық кредиттердің саны	Оқу жүктемесі (сағатпен)	Оқу жүктемесі бөлінеді	
		Аудиторлық жүктеме	Дербес жұмыс уақыты (сағатпен)
			Барлығы
2	60	15	37,5
3	90	30	52,5
4	120	37,5	75
5	150	45	90
6	180	60	90
7	210	67,5	112,5
8	240	75	135
9	270	82,5	142,5
10	300	105	150

Бұл ретте аудиториялық жұмыс көлемі әр пән көлемінің кемінде отыз пайызын құрайды.

3. Негізгі және қосымша білім беру бағдарламалары

3.1 Пәндер мен модульдердің бағдарламалары, әдеттегідей, бірқатар білім салалары үшін кадрлар даярлауды қамтамасыз ететін пәнаралық және мультипәндік сипатқа ие.

3.2. Білім беру модулінің құрамында пәндердің екі түрі көзделеді: Major (мейджор) және Minor (майног).

Major (мейджор) пәндері – білім алушының болашақ кәсіби қызметімен тікелей байланысты, негізгі кәсіби құзыреттерді қалыптастыруды қамтамасыз ететін бейіндік бағыттағы пәндер.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

Minor (майнор) пәндері – білім алушының таңдауы бойынша оқытылатын, кәсіби даярлықты кеңейту мен тереңдетуге, қосымша құзыреттерді қалыптастыруға және білім беру траекториясын дараландыруға бағытталған пәндер.

Мәтінді ресми-іскерлік стильде, терминологияны біріздендіріп қазақ тіліне аудармасы:

3.3. Minor (майнор) пәндері негізгі білім беру бағдарламасы үшін бейіндік емес болып табылады және өзара байланысқан да, дербес те болуы мүмкін. Оларды меңгеру қосымша құзыреттерді алуды, негізгі білім беру бағдарламасы бойынша білімді тереңдетуді немесе кәсіби қызметтің сабақтас саласын меңгеруге алғышарттар қалыптастыруды қамтамасыз етеді, бұл түлектің еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

3.4. Minor пәндері бейіндеуші пәндермен тең дәрежеде бағаланады. Олар бойынша білім алушылардың жазбаша жұмыстары орындалады, сынақтар мен емтихандар өткізіледі. Алынған барлық бағалар диплом қосымшасына (Diploma Supplement) енгізіледі.

3.5. Minor пәндерін меңгеру, әдетте, аптасына бір оқу күні ішінде жүзеге асырылады, бұл білім алушылардың дербес жұмысының елеулі көлемін көздейді.

3.6. Жеке білім беру траекториясын қалыптастыру кезінде университеттік компонент және (немесе) таңдау компоненті шеңберінде білім алушы негізгі білім беру бағдарламасы (Major / мейджор) мен қосымша білім беру бағдарламасы (Minor / майнор) бойынша пәндерді таңдауды жүзеге асырады.

3.7. Білім алушы оқу кезеңінің барлық мерзімі ішінде Minor бойынша үш пәнге дейін таңдауға құқылы, оның ішінде:

- негізгі білім беру бағдарламасының бейініне жатпайтын пәндер;

- негізгі білім беру бағдарламасы бойынша білімді тереңдетуге және кеңейтуге бағытталған пәндер.

3.8. Қосымша білім беру бағдарламасы Minor (майнор) шеңберінде таңдалатын пәндердің көлемі 15 академиялық кредитке дейін құрайды. Бұл ретте қосымша білім беру бағдарламасының пәндері білім алушылармен университеттік компонент (ВК) және (немесе) таңдау компоненті (КВ) аясында меңгеріледі, ал олардың көлемі негізгі білім беру бағдарламасы бойынша тиісті дәреже немесе біліктілікті беру үшін қажетті академиялық кредиттердің жалпы көлеміне енгізіледі.

3.9. Қосымша білім беру бағдарламасының жалпы каталогынан Minor (майнор) пәндері үш пән көлемінде білім алушылармен бірінші оқу курсы аяқтағаннан кейін таңдалады және екінші және үшінші курстарда оқытылады.

Minor пәндері оқу кестесіне сәйкес, арнайы бөлінген оқу күнінде бір мезгілде оқытылады.

3.10. Minor (майнор) және оған кіретін пәндерді таңдау білім алушының жеке және (немесе) кәсіби қызығушылықтарына байланысты жүзеге асырылады, олар әдетте негізгі білім беру бағдарламасының бейініне тікелей қатысы жоқ болады.

Мысалы, химия саласы бойынша білім беру бағдарламасындағы білім алушы шығармашылық қабілеттерін әлеуметтік коммуникациялар саласындағы Minor таңдау арқылы жүзеге асыра алады; тарих саласы бойынша білім беру бағдарламасындағы білім алушы негізгі даярлықты ақпараттық және компьютерлік технологиялар саласындағы Minor арқылы толықтыра алады және т.б.

3.11. Minor (майнор) пәндерін таңдаудың кезеңдері:

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

3.11.1. Білім алушы Университетте жүзеге асырылатын Minor пәндері мен бағдарламаларының тізімімен ресми сайт арқылы (қосымша білім беру бағдарламасының жалпы каталогы) танысады.

3.11.2. Таңдалған Minor бағдарламаларының тізімі, приоритеттік ретпен, Оқытушылар офисіне (Тіркеу офисі) кейінгі өңдеу және оқу топтарын қалыптастыру үшін жіберіледі.

3.11.3. Оқу кезеңінің алғашқы екі аптасы ішінде білім алушы басқа топта (курста) бос орын болған жағдайда таңдаған Minor пәнін өзгерте алады.

3.12. Minor пәндерін меңгеруден бас тарту, оларды алмастырмай, рұқсат етілмейді, өйткені Minor пәндері негізгі білім беру бағдарламасының пәндерімен тең дәрежеде бағаланады. Minor пәндер бойынша сабаққа қатыспау Университет Уставының және ішкі тәртіп ережелерінің бұзылуы ретінде қарастырылады.

3.13. Егер оқу бағдарламасында Minor пәндерін меңгеру көзделген болса, оны оқудан бас тартуға жол берілмейді.

4 Модульдік бағдарламаларды құру технологиясы

4.1 Жоғары білім беру бағдарламалары университет тарапынан модульдік оқыту принципі негізінде әзірленеді.

4.2 Модульдік оқытудың мазмұны дегеніміз оқытудың мазмұнын жеке ұйымдастыру-әдістемелік модульдерге айналдыру болып табылады. Олардың мазмұны мен көлемі дидактикалық мақсаттарға, білім алушылардың бейіндік және деңгейлік саралануына қарай өзгеріп отыруы мүмкін.

4.3 Модульдік оқытудың негізгі принциптері мыналар:

1) білім беру бағдарламаларын, нақты пәндерді құрастырудың және олардың мазмұнын анықтаудың жүйелі тәсілдері;

2) білімді жеке элементтерге бөлшектеу және білім берушілер мен білім алушылар ынтымақтастығының нақты көрінуі;

3) әр модуль ішінде және олардың арасында оқу сабақтары түрлерінің әдістемелік тұрғыдан дұрыс үйлесуін қамтамасыз ету;

4) модульдік курс пен білім беру бағдарламалары құрылымының икемділігі;

5) білім алушылардың білімін бақылаудың тиімділігі мен бақылау іс-шараларының семестр барысында дұрыс бөлінуі;

6) студенттердің шығармашылық қызметі үшін алғышарттар құрылатын дамыта оқытудың әдістемелік принциптерін іске асыру мүмкіндіктері болып табылады.

4.4 Білім беру бағдарламасының әрбір модулі оқытудың белгілі нәтижелеріне, яғни құзыреттілікке қол жеткізуге бағытталған.

Бұл ретте модульдер пәндердің мазмұндық бірлігі негізінде «көлденең» немесе «тік» сызба бойынша құрастырылуы мүмкін.

«Көлденең» модульде барлық құрамдас пәндер параллель оқытылуы мүмкін білім беру нәтижелеріне тең дәрежеде және біршама тәуелсіз қызмет етеді.

«Тік» модуль іргелі және жалпы кәсіби деңгейден арнайы тар қолданбалы деңгейге дейін белгілі бір білім беру нәтижесіне қол жеткізуге бағытталған бірінен кейін бірі (ретімен) оқытылатын пәндерді қамтиды.

Құзыреттіліктер білім мен түсінікті (академия саласындағы теориялық білім, білу және түсіну қабілеті), қалай әрекет етуді білуді (нақты жағдайларға білім мен дағдыларды практикалық және жедел қолдану) және қалай болатынын білуді (әлеуметтік контексте өзгелермен өмірдің ажырамас бөлігі ретіндегі бағалық аспект) қамтиды.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

4.5 Білім беру бағдарламаларының модульдері нақты салалар немесе пәндер бойынша оқыту бағдарламаларының логикалық өзара байланыстағы компоненттерін білдіреді.

4.6 Бір модульдің көлемі 8 және одан да көп академиялық кредиттерін құрайды және екі немесе одан да көп оқу пәндерін қамтиды.

Кәсіптік практикалардың түрлері, дипломдық жұмыстар өзара байланысына және оқу пәндерімен мақсаттарының бірлігіне қарай білім беру бағдарламаларының тиісті модуліне қосылады. Сонымен қатар, кәсіптік практиканың әрбір түрі әртүрлі модульдерге жатуы мүмкін.

4.7 Модульді білім беру бағдарламасының құрылымы мыналарды көздейді:

1) оқу пәндерінен қайталау фрагменттерін алып тастау мақсатында қолданыстағы білім беру бағдарламаларының мазмұнын алдын ала терең пәнаралық тексеру;

2) МББ кіретін оқу модульдерінің тізбесін анықтау;

3) бір МББ аясында ықтимал білім беру траекторияларын белгілеу (бағыттарды, магистрлік бағдарламаларды, элективті пәндер мен қосымша білім беру бағдарламаларын есепке ала отырып);

4.8 Модульдік қағидаттарға сәйкес білім беру бағдарламасын және оқыту пәндерін өзге нұсқалық бөліктерден (міндетті оқыту үшін модельдер) және вариативті, яғни еңбек нарығының, жұмыс берушілердің және студенттердің қажеттілігін есепке алатын ауыспалы модульдерден құрау мақсатты болып табылады.

4.9 Модульдер мынадай түрлерге бөлінеді:

1) жалпы модульдер – мамандығымен, сондай-ақ әлеуметтік-этикалық, мәдени құзыреттілікпен (тұлғааралық, мәдениетаралық, азаматтық), экономикалық (кәсіпкерлік) және ұйымдастыру-басқару құзыреттілігіне тікелей байланысы жоқ жалпы білім беретін құзыреттіліктерді қалыптастыратын жалпы білім пәндері (бұдан әрі – ЖБП) және базалық пәндер (бұдан әрі – БП) кезеңдерінің пәндерін қамтиды;

2) мамандық модульдері – мамандықтың негізін құрайтын және нақты жалпы білім беру бағдарламасының, сондай-ақ жалпы құзыреттіліктердің (сын тұрғысынан ойлау, креативті, шығармашылық), белсенді өмірлік ұстаным, инновациялылық) шеңберінде жалпы кәсіптік және арнайы құзыреттіліктерді қалыптастыруға бағытталған БП және кәсіптік пәндер (бұдан әрі – ПП) кезеңдерінің пәндерін қамтиды;

3) біліктілік шеңберінен шығатын қосымша модульдер – мамандығына қатысы жоқ және қосымша құзыреттіліктерді (ақпараттық технологиялар, шетел тілдері және т.б.) қалыптастыруға бағытталған пәндер кезеңдерін қамтиды.

4.10 Модульді білім беру бағдарламасының құрылымы мынадай компоненттерді қамтиды:

1) білім беру бағдарламасының атауы;

2) білім беру бағдарламасының деңгейі: (бакалавриат/магистратура/PhD докторантура);

3) білім беру бағдарламасының паспорты, сондай-ақ білім беру бағдарламасының бітірушілері менгеруі тиіс негізгі құзыреттер:

ана тілі саласында;

шет тілдері саласында;

іргелі математикалық, жаратылыстану-ғылыми және техникалық дайындық;

компьютерлік;

оқу;

әлеуметтік (тұлғааралық, мәдениетаралық, азаматтық);

кәсіпкерлік, экономикалық;

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

мәдени, сондай-ақ қосымша қабілеттер: сын тұрғысынан ойлау, креативті, (шығармашылық), инновациялық өлшем, белсенді өмірлік ұстаным);

4) әрбір модуль бөлінісінде қалыптасатын құзыреттіліктерді, қазақстандық кредиттердегі және ECTS кредиттердегі көлемін, оқыту кезеңін, модуль компоненттерін (құрамдас модульдің (пәндер, практикалар және т.б.) коды және атауы), пәндер топтамасын (ДБП, БП, ПП), міндетті компонентке немесе таңдау бойынша компонентке тиістілігін, кредиттердің санын және әрбір құрамдас модульге қатысты бақылау формасы) көрсете отырып, модуль түрлерінің шеңберінде білім беру бағдарламасының мазмұны;

5) Білім беру бағдарламасының модульдері (пәндері) бөлінісінде меңгерілген кредиттер/сағаттар көлемін көрсететін жиынтық кестені.

Меңгерілген кредиттер көлемінің жиынтық кестесі (мысал)

Оқу курсы	Семестр	Меңгерілетін модульдер саны	Оқытылатын пәндер саны			Кредиттер саны					Барлығы (сағатпен)	
			МК	ЖК	ТК	Теориялық оқыту	Оқу практикасы	Педагогикалық өндірістік практика	Қорытынды аттестаттау	Барлығы		
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Барлығы		...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

4.11 Модульдік қағидат бойынша құрылған оқу жоспары жалпы, бейіндеуші, қосымша және пәнаралық модульдерден тұратын білім беру мазмұнының моделін білдіреді. Бұл модульдер жалпы білім беретін пәндер циклі (ЖБП), базалық пәндер (БП), бейіндеуші пәндер (БеП) және қосымша оқыту циклдері бойынша пәндерге құрылымдалып, міндетті компонент, университеттік компонент және таңдау компоненті пәндерін қамтиды.

4.12 Модульдің құрамында кредиттегі әрбір құрамдас компоненттің модульдің жалпы еңбек көлеміндегі оның тікелей пропорционалдық үлесі анықталады.

4.13 Модульді зерделеп аяқтаған соң қорытынды бақылау модуль бойынша кешенді емтихан нысанында не әрбір компонент – оқу пәні бойынша өзіндік емтихан нысанында өткізіледі.

Егер кешенді емтихан өткізілген жағдайда қорытынды бақылау бағдарламасына негізгі компонент бойынша сұрақтар кіреді, ал басқа компоненттер бойынша қорытынды бақылау нысаны реферат, эссе немесе курстық жұмыс (жоба) болып табылады.

Кешенді емтихан кезінде баға тұтас модуль бойынша да, оның әрбір компоненті – оқу пәні бойынша да жеке қойылады.

4.14 Модуль бойынша кредиттер алудың шарты әрбір компоненттегі жұмыстың барлық түрлерін орындау және қорытынды бақылау бойынша оң баға болып табылады.

Егер тұтас бір модуль бойынша қорытынды бақылаудан қанағаттанарлықсыз деген баға алған жағдайда, білім алушылардың оның жеке компоненттері – оқу пәндері бойынша оң бағасы, онда олар қайта есептеледі. Келесіде білім алушылар бұл пәнді оқымайды.

4.15 Әр академиялық кезең білім алушылардың аралық аттестаттау кезеңімен аяқталады.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

4.16 Каникулдар білім алушыларға оқу жылы ішінде кемінде 2 рет беріледі, демалыстың жалпы ұзақтығы, бітіруші курсты қоспағанда, кемінде 7 аптаны құрауы тиіс.

5. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

5.1 Білім алушылардың даярлау деңгейіне қойылатын талаптар жоғары білімнің бірінші деңгейіндегі (бакалавриат) Дублин дескрипторлары негізінде айқындалады және оқу кезінде қол жеткізілген нәтижелерден байқалатын менгерілген негізгі құзыреттерді көрсетіледі.

Оқыту нәтижелері барлық жоғары білімнің білім беру бағдарламасы деңгейінде де және жеке модульдер немесе оқу пәні деңгейінде де тұжырымдалады.

5.2 Дескрипторлар Білім алушылардың мынадай қабілеттерін сипаттайтын оқыту нәтижелерін көрсетеді:

- осы саладағы озық білімге негізделген, зерттелетін саладағы білімі мен түсініктерін көрсету;
- кәсіби деңгейде білім мен түсінуді қолдану, дәлелдерді қалыптастыру және оқытылатын саладағы мәселелерді шешу;
- әлеуметтік, этикалық және ғылыми жинақтарды ескере отырып, пайымдаулар қалыптастыру үшін ақпаратты жинауды және түсіндіруді жүзеге асыру;
- оқытылатын салада оқу-практикалық және кәсіби міндеттерді шешу үшін теориялық және практикалық білімді қолдану;
- оқытылатын салада одан әрі оқуды өз бетінше жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдылары;
- ғылыми зерттеулердің әдістерін және академиялық хатты білу және оларды оқытылатын салада қолдану;
- оқытылатын салада фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділікті білу және түсіну;
- академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңызын ұғыну.

5.3 Университетте оқыту нәтижелерін бағалау мемлекеттік бақылау жүргізу кезінде білім алушылардың біліміне срез арқылы жүргізіледі.

Сот төрелігі академиясын, әскери, арнаулы оқу орындарын, білім беру қызметімен айналысуға лицензиясы бар және танылған аккредиттеу органдарының тізіліміне енгізілген аккредиттеу органдарында аккредиттеуден өткен денсаулық сақтау саласындағы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарын қоспағанда, жоғары білімнің білім беру бағдарламасы бойынша оқуды аяқтаған адамдарға Университет дипломға (Diploma Supplement (диплом саплэмент) қосымшасы және (немесе) жалпыеуропалық қосымшасы бар білім туралы өзіндік үлгідегі құжатты тегін береді.

6. Бірлескен білім беру бағдарламалары және екі дипломдық білім беру бағдарламалары

6.1. Бірлескен білім беру бағдарламасы — екі немесе одан да көп жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары бірлесе әзірлеп, жүзеге асыратын білім беру бағдарламасы.

Бұл жағдайда оқу модульдерінің бір бөлігі серіктес университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы арқылы жүзеге асырылады. Бірлескен білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру формалары ретінде білім алушылардың академиялық мобильдігі,

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Қәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

оқытушылардың мобильдігі, қашықтықтан оқыту немесе аталған формалардың комбинациясы қарастырылуы мүмкін.

6.2. Бірлескен білім беру бағдарламасын жүзеге асыру барлық қатысушы білім беру ұйымдарының дипломдарын алуды міндеттеме етпейді. Негізгі академиялық дәреже (диплом) және серіктес университеттің қосымша сертификатын алу нұсқалары мүмкін.

6.3. Бірлескен білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру кезінде білім беру ұйымдарындағы оқу мерзімі келесі үлгіде болуы мүмкін:

серіктес университетте 1 жыл және Қазақстан Республикасындағы жоғары оқу орнында 3 жыл оқу;

серіктес университетте 2 жыл және Қазақстан Республикасындағы жоғары оқу орнында 2 жыл оқу.

6.4. Екі дипломдық бағдарламалар — бұл жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының бағдарламаларының салыстырмалылығы мен синхрондалуына негізделген білім беру бағдарламалары, оларда бағдарламаның мақсаттары мен мазмұнын анықтау, оқу процесін ұйымдастыру, академиялық дәрежелерді беру немесе біліктіліктерді тағайындау мәселелері бойынша тараптар бірлескен міндеттемелерді қабылдайды.

6.5. Екі дипломдық бағдарламалар екі жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары-серіктестер арасындағы келісім негізінде әзірленеді және жүзеге асырылады.

Екі дипломдық бағдарламаларды жүзеге асырудың міндетті шарттары:

- келісілген білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бекіту;
- білім алушылардың білім беру бағдарламасының бір бөлігін серіктес ұйым базасында менгеруі;
- оқу кезеңдері мен нәтижелерін тану және автоматты қайта есептеу келісімдер, бірыңғай принциптер және сапаны қамтамасыз ету стандарттары негізінде жүргізілуі;
- бағдарламаны іске асыруға екі тараптың оқытушыларының қатысуы, оның ішінде білім беру бағдарламасын бірлесіп әзірлеу, оқыту, қабылдау және аттестациялық комиссияларда қатысу;
- екі дипломдық бағдарламаларды толық меңгерген білім алушыларға әрбір жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымы-серіктес бойынша академиялық дәрежелерді беру немесе тараптар арасындағы келісімге сәйкес бірлескен дәреже беру.

6.6. Білім алушыны екі дипломдық бағдарламаға қосу оның жазбаша өтініші және серіктес ұйыммен жасалған келісім (келісімшарт) негізінде жүзеге асырылады. Білім алушы серіктес университетке қабылдану рәсімінен белгіленген тәртіпте өтеді.

6.7. Екі дипломдық бағдарламаға қосылған шетелдік білім алушылар «қосылған білім» белгісімен жалпы контингентке қабылданады, онда оқу кезеңі, мерзімдері, пәндер тізімі және меңгерілетін академиялық кредиттер көлемі көрсетіледі.

6.8. Екі дипломдық бағдарламалар шеңберінде білім алушының жеке оқу жоспары пәндер тізімін, олардың еңбек шығынын (кредиттер мен академиялық сағаттарда), семестрлер бойынша таралуын, серіктес ұйымдарды, оқу нәтижелерін қайта есептеу тәртібі мен шарттарын қамтиды.

6.9. Екі дипломдық білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптарын және серіктес жоғары немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының талаптарын ескере отырып әзірленеді. Екі бағдарламадағы пәндер

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

тізімі білім алушының жеке оқу жоспарын қалыптастыру кезінде ескеріледі. Білім алушы барлық практикалық сабақтар мен қорытынды аттестаттауды толық көлемде өтеді.

6.10. Әр оқу жылының қорытындысы бойынша, білім беру бағдарламасының сәйкес модулін жүзеге асыратын серіктес ұйым білім алушыға оқу нәтижелері көрсетілген транскрипт береді.

6.11. Оқу аяқталғаннан және білім беру бағдарламаларының барлық талаптары орындалғаннан кейін білім алушыға екі стандартты үлгідегі диплом және екі транскрипт беріледі немесе келісім шарт талаптарына сәйкес бірлескен диплом және тиісті транскрипт беріледі.

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ**
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза атындағы
 Халықаралық Тараз
 университетінің ректоры, п.ғ.д.,
 профессор

_____ М. Сарыбеков
 « _____ » _____ 20__ ж.

БАКАЛАВРИАТ
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
 (білім беру бағдарламасының атауы және коды үш тілде)

20__-20__ оқу жылдарына
 на 20__-20__ учебный год
 for the 20__-20__ academic year

(ТИТУЛДЫҚ БЕТТІҢ ҮЛГІСІ)

ТАРАЗ – 202_____

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

7 Модульдік білім беру бағдарламасының құрылымы

7.1 Білім беру бағдарламасының атауы: шифры және атауы _____

7.2 Білім беру бағдарламасының деңгейі: 6В _____

7.3 Білім беру бағдарламасының паспорты

7.4 Білім беру бағдарламасының мақсаты

Білім беру бағдарламасының негізгі мақсаты – білім беру және тәрбие үдерістеріне, сондай-ақ ғылыми-зерттеу жұмыстарына құзыреттілік тәсілді енгізу негізінде өзін-өзі дамытатын және өзін-өзі жүзеге асыра алатын тұлғаны қалыптастыруға ықпал ететін білім беру ортасын құру болып табылады.

7.5 Білім беру бағдарламасының міндеттері. Қойылған мақсатқа сәйкес келесі міндеттер топтары айқындалады:

7.5.1 Қазіргі заман талаптарына сәйкес білім беру деңгейін қамтамасыз ету:

– білім алушылардың дербес ойлау қабілетін, өзін-өзі дамыту және өзін-өзі жетілдіру дағдыларын қалыптастыру;

– білім алушылардың жеке тұлғалық ерекшеліктерін ескеретін жағдайларды қамтамасыз ету;

– оқу үдерісіне деңгейлік бағдарламаларды кеңінен енгізу арқылы шығармашылық ахуал қалыптастыру;

– білім алушылардың оқу қызметіне жағымды уәжін қалыптастыру.

7.5.2 Шығармашылықпен жұмыс істейтін педагогикалық ұжымды қалыптастыру:

– білім беру сапасын диагностикалау технологиялары мен әдістемелерін зерделеу, енгізу және жетілдіру жұмыстарын ұйымдастыру;

– білім беру үдерісінде ақпараттық технологияларды қолдану бойынша педагогтердің кәсіби біліктілігін арттыруды жалғастыру.

7.5.3 Дене және психикалық тұрғыдан сау тұлғаны қалыптастыру:

– білім алушыларға оқу жүктемесінің шамадан тыс түсуіне жол бермеу;

– білім алушылардың дене, психикалық және әлеуметтік денсаулығын сақтауға бағытталған әлеуметтік-педагогикалық қатынастарды қамтамасыз ету.

7.6 Біліктіліктер мен лауазымдар тізбесі

Тиісті білім беру бағдарламасы бойынша бітірушіге академиялық дәреже беріледі (1-қосымшаға сәйкес). **Мысалы:**

7.7 Білім беру бағдарламасы бітірушісінің біліктілік сипаттамасы

7.7.1 Кәсіби қызмет саласы

7.7.2 Кәсіби қызмет объектілері

7.7.3 Кәсіби қызмет пәндері

7.7.4 Кәсіби қызмет түрлері

7.7.5 Кәсіби қызмет функциялары

7.7.6 Кәсіби қызметтің үлгілік міндеттері

Білім беру бағдарламасы бітірушісінің білімдері мен дағдылары

Осы білім беру бағдарламасының бітірушісі:

Білуі тиіс:

–
–
–

Істей алуы тиіс:

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

ОН 4	Еңбек қызметі саласында жан-жақты нақты және теориялық білімдерге не болу және осы білімнің шектеулілігін түсіну	Абстрактілі мәселелерге шығармашылық шешімдер қабылдауға қажетті кең ауқымды танымдық және практикалық іскерліктер	Еңбек қызметі жағдайында күтпеген өзгерістер кезінде басқару және жетекшілік ету; өз қызметін және басқалардың қызметін талдау және жетілдіру
ОН 5	Еңбек қызметі саласындағы озық білімдер, соның ішінде теориялар мен принциптерді сыни тұрғыда түсіну, сондай-ақ түпкілікті идеяларды қалыптастыру немесе зерттеулер жүргізу үшін қажетті іргелес салалар бойынша білімдер	Мамандандырылған еңбек қызметі саласындағы күрделі және күтпеген мәселелерді шешуге қажетті, шеберлікті және инновацияны көрсететін жетілген іскерліктер, сонымен қатар әртүрлі іргелес салалардан алынған білімдерді интеграциялау	Күрделі кәсіби қызметті немесе жобаларды күтпеген еңбек жағдайларында шешім қабылдауға жауапкершілікпен басқару; жеке тұлғалар мен топтардың кәсіби дамуын басқаруға жауапкершілік алу; беделін, автономиясын, инновациялық қабілетін, ғылыми және кәсіби тұтастығын көрсету

7.8.1 Білім беру бағдарламасы бойынша оқыту нәтижелері (құзыреттер)

7.8.2 Құзыреттер тізбесі (Мысал)

Құзыреттілік тәсілдері әлемнің әртүрлі елдерінде белсенді және тиімді түрде қолданылып, «Болон процесі» аясында негізгі қағидаларға айналды.

Жоғары оқу орны бітірушісінің жалпы құзыреттері жалпы білімділік талаптарына, әлеуметтік-этикалық құзыреттерге, экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық құзыреттерге, сондай-ақ арнайы және басқа да құзыреттерге негізделе қалыптасады.

Шифр и наименование компетентностей	Шифр и виды компетенций	Шифр и определения целей и задач компетенций
1.Базалық (ООД блогы)	М.1 Тарихи-дүниетанымдық құзыреттер модулі	<p>1.1 Әлеуметтік, мәдени және дүниетанымдық әртүрліліктерді төзімді қабылдауға, Қазақстан халқының тарихи мұрасына және мәдени дәстүрлеріне құрметпен және сактықпен қарауға дайын.</p> <p>1.2 Тарихи процестің қозғаушы күштері мен заңдылықтарын, тұлғаның тарихтағы және қоғамның саяси ұйымдастырылуындағы орнын түсіне алады.</p> <p>1.3 Қазақстан тарихының негізгі кезеңдері мен маңызды оқиғаларын дүниежүзілік өркениет контекстінде талдай алады.</p> <p>1.4 Негізгі тарихи деректерді, даталарды, оқиғаларды және тұлғаларды, сондай-ақ тарихи материалды ғылыми түрде баяндау әдістерін біледі.</p> <p>1.5 Қазіргі қоғамдағы дүниетанымдық, әлеуметтік және жеке маңызды философиялық мәселелерді талдай алады.</p> <p>1.6 Ойлау мәдениетіне ие, ақпаратты жалпылауға, талдауға және қабылдауға, мақсат қоюға және оны жүзеге асыру жолдарын таңдауға қабілетті.</p> <p>1.7 Өз пікірін дәлелді түрде жеткізе алады, қоғамдық сөйлеу, пікірталас және полемика жүргізу дағдыларын пайдалана алады.</p> <p>1.8 Әлеуметтік процестер мен кәсіби қызметті түсіну үшін философиялық категориялар, концепциялар және таным әдістерін</p>

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

		<p>колданады.</p> <p>1.9 Тарихи және философиялық білімдерге сүйене отырып, әлеуметтік жауапкершілікті және азаматтық ұстанымды саналы түрде ұстанады.</p>
М.2 Әлеуметтік-саяси білімдер модулі		<p>2.1 Әлеуметтік, мәдени, этникалық және конфессиялық айырмашылықтарды төзімді қабылдауға, көпмәдениетті және инклюзивтік ортада құрметті өзара әрекеттесуге дайын.</p> <p>2.2 Қоғамдық процестер мен құбылыстарды, қоғамның даму заңдылықтарын, әлеуметтік құрылымын және әлеуметтік мобильділік формаларын талдай алады.</p> <p>2.3 Жеке тұлғаның мінез-құлқын, тұлғалар арасындағы өзара әрекеттестікті және топтық динамиканы түсіну үшін психологияның негізгі білімдерін қолдана алады.</p> <p>2.4 Саяси процестерді, институттар мен қатынастарды талдай алады, азаматтық ұстанымды және саяси мәдениетті қалыптастырады.</p> <p>2.5 Ғылыми ойлау дағдыларына ие, ғылыми зерттеу әдістерін пайдалана алады, деректерді талдайды және оқу мен кәсіби қызметте жасанды интеллект элементтерін қолдана алады.</p> <p>2.6 Алған білім мен дағдыларын өмір қауіпсіздігін қамтамасыз ету, төтенше жағдайларда, апаттар мен катастрофалар кезінде әрекет ету және олардың салдарын жою үшін қолданады.</p> <p>2.7 Кәсіби және қоғамдық қызметте тұрақты дамудың экологиялық, әлеуметтік және экономикалық факторларын ескеруге қабілетті.</p> <p>2.8 Инклюзивті білім беру принциптерін қолданады, ерекше білім қажеттілігі бар білім алушыларға тең мүмкіндіктер мен қолдау көрсетеді.</p> <p>2.9 Қаржылық сауаттылық және кәсіпкерлік негіздері бойынша базалық білімге ие, экономикалық және басқарушылық шешімдерді негізді түрде қабылдай алады.</p> <p>2.10 Қоғамдық қатынастардың құқықтық негіздерін талдай алады, кәсіби қызметте құқық нормаларын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің принциптерін қолданады.</p>
М.3 Құралдық-коммуникативтік модуль		<p>3.1 Оқу, кәсіби және әлеуметтік салаларда қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша коммуникация жүргізе алады.</p> <p>3.2 Шет тілін әртүрлі ақпарат көздерінен, оның ішінде кәсіби бағытталған мәтіндерден ақпарат іздеу, талдау және түсіндіру үшін қолдана алады.</p> <p>3.3 Әдеби тіл нормаларын, ауызша және жазбаша сөйлеу мәдениетін, іскерлік және академиялық қарым-қатынас дағдыларын меңгерген.</p> <p>3.4 Коммуникативтік стратегиялар мен тактикаларды қолдана алады, қоғамдық сөйлеу, пікірталас жүргізу және дәлелді диалог дағдыларын пайдаланады.</p> <p>3.5 Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды ақпарат іздеу, өңдеу, сақтау және беру үшін қолдана алады.</p> <p>3.6 Цифрлық оқу платформаларымен, офис бағдарламаларымен және онлайн коммуникация құралдарымен жұмыс дағдыларына ие.</p> <p>3.7 Ақпараттық қауіпсіздік, академиялық адалдық және цифрлық этика нормаларын сақтайды.</p> <p>3.8 Презентациялар, есептер және аналитикалық материалдарды дайындау сияқты оқу және кәсіби міндеттерді шешуде АКТ-ны қолданады.</p>
М.4 Салауатты өмір салты модулі		<p>4.1 Денсаулықты сақтау және нығайту үшін дене мәдениетінің және салауатты өмір салтының маңыздылығын түсінеді.</p> <p>4.2 Физикалық дайындығы мен еңбек қабілетін арттыру үшін дене</p>

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖКЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖК «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

		<p>мәдениетінің құралдары мен әдістерін қолдана алады.</p> <p>4.3 Аурулардың алдын алу, ағзаның функционалдық жағдайын сақтау және белсенді ұзақ өмір сүру үшін физикалық жаттығуларды пайдаланады.</p> <p>4.4 Дене жағдайын өзін-өзі бақылау, физикалық дамудың деңгейін және физикалық дайындықты бағалау дағдыларына ие.</p> <p>4.5 Салауатты өмір салтының, еңбектің және демалыстың рационалды режимін, жеке және қоғамдық гигиенаны сақтай алады.</p> <p>4.6 Дене мәдениеті мен спортпен айналысқанда қауіпсіз мінез-құлқын жасау және жарақаттан сақтану дағдыларын қолдана алады.</p>
2. Негізгі және арнайы (БП, БеП блогы)	М.5 Білім алушыны тұлға ретінде қолдау/	<p>5.1 Абай Құнанбаев пен Шерхан Мұртазаның еңбектерінде көрініс тапқан ұлттық рухани мұра мен гуманистік идеялардың құндылығын түсінеді, оларды тәрбие және оқу-тәрбиелік қызметте қолданады.</p> <p>5.2 Білім беру процесін ұйымдастыруда балалардың жас ерекшеліктерін, жеке және физиологиялық даму ерекшеліктерін ескере алады.</p> <p>5.3 Тиімді оқу процесін жобалау үшін негізгі оқыту теорияларын және білім беру саласындағы ғылыми тәсілдерді қолдана алады.</p> <p>5.4 Білім беру саласындағы өзара әрекеттесу және коммуникацияның психологиялық негіздеріне ие, өнімді педагогикалық қарым-қатынас құра алады.</p> <p>5.5 Барлық білім алушылар үшін тең білім беру мүмкіндіктерін қамтамасыз ететін инклюзивті оқу ортасын құра және қолдай алады.</p> <p>5.6 Білім алушылардың жеке оқу қажеттіліктерін ескере отырып, сабақ жоспарлау, оқу сабақтары мен білім беру траекторияларын әзірлей алады.</p> <p>5.7 Білім беру ортасында білім алушының тұлғасын қолдау, сүйемелдеу және дамыту әдістерін қолдана алады.</p>
	М.6 Оқыту және үйрету үшін бағалау	<p>6.1 Оқыту процесін қазіргі заманғы әдістер мен технологияларды қолдана отырып жобалай және жүзеге асыра алады.</p> <p>6.2 Білім беру мақсаттарына сәйкес білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әртүрлі түрлері, формалары мен әдістерін қолдана алады.</p> <p>6.3 Қалыптастырушы және қорытынды бағалау принциптерін меңгерген, бағалауды білім алушыларды дамыту құралы ретінде қолданады.</p> <p>6.4 Бағалаудың объективтілігі мен айқындығын қамтамасыз ететін критерийлерді, дескрипторларды және бағалау құралдарын жасай алады.</p> <p>6.5 Оқыту нәтижелерін талдай алады және бағалау деректерін оқу мазмұнын, әдістерін және қарқынды түзету үшін қолданады.</p> <p>6.6 Білім алушылардың сыни тұрғыдан ойлауын, өзіндік белсенділігін және оқу мотивациясын дамытуға бағытталған педагогикалық технологияларды қолданады.</p> <p>6.7 Өз педагогикалық қызметін және кәсіби дамуын рефлексиялау дағдыларына ие.</p>
	М.7 Мұғалім - рефлексиялық практика иесі	<p>7.1 Білім беру саласында педагогикалық зерттеулер жүргізе алады, зерттеу мәселесін, мақсатын және міндеттерін қалыптастырады.</p> <p>7.2 Білім беру процестері мен оқу нәтижелерін талдау үшін педагогикалық зерттеулердің сандық және сапалық әдістерін қолдана алады.</p> <p>7.3 Эмпирикалық деректерді жинау, өңдеу және талдау, аналитикалық және зерттеу есептерін дайындау дағдыларына ие.</p> <p>7.4 Өз педагогикалық қызметін рефлексиялай алады, оның тиімділігін бағалайды және кәсіби дамудың бағыттарын</p>

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

		<p>анықтайды.</p> <p>7.5 Зерттеу нәтижелерін білім беру практикасын жетілдіру, инновацияларды енгізу және оқытудың сапасын арттыру үшін қолдана алады.</p> <p>7.6 Білім беру жүйесінде даму мен инновацияларға бағытталған оқу жобаларын әзірлеу және жүзеге асыруға қабілетті.</p> <p>7.7 Үздіксіз кәсіби дамудың маңыздылығын түсінеді, өзін-өзі оқытуға және зерттеу қызметіне дайын.</p>
М.8 Әскери қызмет пен заңнама негіздері		<p>8.1 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің, басқа әскерлер мен әскери формированийдің құрылымы, міндеттері және тағайындалуын біледі.</p> <p>8.2 Оқу, қызметтік және кәсіби қызметте Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің жалпыәскери жарғы ережелерін қолдана алады.</p> <p>8.3 Қазақстан Республикасының әскери заңнамасының нормаларын, оның ішінде әскери құқық негіздерін талдай және қолдана алады.</p> <p>8.4 Қолданыстағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әскери қызметшілердің құқықтарын, міндеттерін және жауапкершілігін түсінеді.</p> <p>8.5 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің талаптары, нормативтері мен міндеттерін ескере отырып, физикалық дайындықты ұйымдастыра және өткізеді.</p> <p>8.6 Әскери тәртіпті, құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету және әскери қызметте заңдылықты сақтау дағдыларына ие.</p> <p>8.7 Білім алушыларда әскери-патриоттық тәрбие негіздерін, құқықтық мәдениетті және әскери қызметке құрметпен қарауды қалыптастыра алады.</p>
М.9 Атыс және техникалық дайындықтың негіздері		<p>9.1 Атыс дайындығының негіздерін, атыс қаруы мен зақымдау құралдарының құрылымын, тағайындалуын және тактикалық-техникалық сипаттамаларын біледі.</p> <p>9.2 Белгіленген талаптар мен нормативтерге сәйкес атыс дайындығы бойынша білім мен дағдыларды қауіпсіз қолдана алады.</p> <p>9.3 Әскери техниканы және қару-жаракты талдау мен пайдалануда әскери-техникалық дайындықтың негіздерін қолдана алады.</p> <p>9.4 Әскери робототехника саласындағы базалық білімге ие, роботтандырылған және автоматтандырылған жүйелердің жұмыс істеу қағидаттарын түсінеді.</p> <p>9.5 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде қолданылатын заманауи ақпараттық технологиялар мен цифрлық жүйелерді пайдалана алады.</p> <p>9.6 Техникалық және технологиялық дайындыққа байланысты практикалық міндеттерді шешуде технологиялық білім мен дағдыларды қолдана алады.</p> <p>9.7 Мектептегі бастапқы әскери дайындық курсы шеңберінде технологиялық дайындық элементтерін жобалай және жүзеге асыра алады.</p> <p>9.8 Қару-жаракпен, әскери техникамен және техникалық оқыту құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік талаптарын түсінеді.</p>
М.9.1 Тактикалық, саптық және әскери-дала дайындық		<p>9.1.1 Тактикалық дайындықтың негіздерін, ұрыстың түрлерін, әртүрлі жағдайларда бөлімшелердің іс-қимылдарын ұйымдастыру және жүргізу қағидаттарын біледі.</p> <p>9.1.2 Оқу-жауынгерлік міндеттерді шешуде, тактикалық жағдайларды модельдеуде және негізделген шешімдер қабылдауда тактикалық білім мен дағдыларды қолдана алады.</p> <p>9.1.3 Саптық дайындықтың әдіс-тәсілдері мен ережелерін</p>

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

		<p>меңгерген, жарғылық талаптарға сәйкес саптық сабақтарды ұйымдастырып, өткізе алады.</p> <p>9.1.4 Саптық дайындық құралдары арқылы білім алушыларда тәртіптілікті, ұйымдасқандықты және ұжымдық іс-қимыл дағдыларын қалыптастыра алады.</p> <p>9.1.5 Қауіпсіздік талаптарын, нормативтік құжаттарды және білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, әскери-далалық жиындарды жоспарлай, ұйымдастыра және өткізе алады.</p> <p>9.1.6 Әскери-далалық жиындар жағдайында тактикалық, саптық және дене дайындығын қамтитын сабақтар мен іс-шараларды өткізу әдістемесін меңгерген.</p> <p>9.1.7 Далалық жағдайларда алған білімдері мен дағдыларын қолдана алады, жиын қатысушыларының өмір сүруін қамтамасыз етуге, қауіпсіздігі мен тәртібін сақтауға қабілетті.</p>
М.10 Патриоттық, психологиялық және құқықтық тәрбие		<p>10.1 Ұлттық өзіндік ерекшеліктің, патриотизмнің және Қазақстанның рухани мұрасының маңыздылығын түсінеді, оларды оқу және тәрбие ісінде қолданады.</p> <p>10.2 Тарихи оқиғаларды, әскери өнердің дамуын және Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің тарихын біледі, олардың қазіргі қоғамға әсерін талдай алады.</p> <p>10.3 Білім алушылардың моральдық-психологиялық тұрақтылығын қалыптастыру үшін әскери психология мен педагогика принциптері мен әдістерін қолдана алады.</p> <p>10.4 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріндегі жұмыс әдістемесін ескере отырып, әскери қызметшілерге арналған тәрбиелік іс-шараларды әзірлей және жүзеге асыра алады.</p> <p>10.5 Патриотизмді, тәртіпті және командалық өзара әрекеттесуді тәрбиелеу құралы ретінде ұлттық спорт түрлерін ұйымдастыру және өткізу дағдыларына ие.</p> <p>10.6 Кәсіби және білім беру қызметінде тәртіп, құқықтық тәртіп және нормативтердің сақталуын қамтамасыз ету үшін құқықтық білімді қолдана алады.</p> <p>10.7 Алған білімдерін жүйелеп, соңғы аттестацияға дайындалуда, кәсіби, патриоттық және тұлғалық қасиеттерді көрсете алады.</p>
М.11 Әскери қызметті ұйымдастыру және қамтамасыз ету		<p>12.1 Қазақстан Республикасының азаматтық қорғау негіздерін, төтенше жағдайларды алдын алу және жою принциптерін, сондай-ақ әскери-медициналық дайындықтың негізгі қағидаларын біледі.</p> <p>12.2 Оқу, тұрмыстық және далалық жағдайларда алғашқы медициналық көмекті көрсете алады, жеке қорғаныс құралдарын қолданады және зардап шеккендерді эвакуациялай алады.</p> <p>12.3 Оқу-тәжірибелік іс-шараларды жоспарлау және өткізу үшін жерді бағдарлау, топографиялық карталарды және байланыс құралдарын қолдану дағдыларын пайдалана алады.</p> <p>12.4 Бөлімшелерді басқару кезінде тұрақты және қорғалған байланысты ұйымдастыру және қамтамасыз ету әдістемелерін меңгерген.</p> <p>12.5 Күнделікті қызметті ұйымдастыруда әскери тәртіп, қауіпсіздік және жауапкершілік талаптарын түсінеді, денсаулықты сақтау және қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтайды.</p> <p>12.6 Медициналық және азаматтық қорғау міндеттерін ұйымдастыра алады, жеке құрамның қауіпсіздігін қамтамасыз етеді және жауынгерлік дайындықты сақтайды.</p> <p>12.7 Армияның қол күресі негізгі әдістерін қауіпсіздік талаптары мен оқыту әдістемесін сақтай отырып қолданады, оларды оқу және тәрбие ісіне интеграциялайды.</p>
М.13 Педагогикалық практика –		<p>13.1 Оқу процесінің құрылымы мен негізгі функцияларын, мұғалімнің оқытуды фасилитациялаушы ретіндегі рөлін, оқу қызметін ұйымдастыру әдістерін біледі.</p>

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

Мұғалім оқытудың фасилитаторы ретінде	<p>13.2 Білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қазіргі заманғы педагогикалық тәсілдерді қолдана отырып сабақтарды жоспарлай және өткізеді.</p> <p>13.3 Білім алушыларды психолого-педагогикалық бағалай алады, нәтижелерді талдайды және оқу процесін түзету үшін қолданады.</p> <p>13.4 Оқытуды фасилитациялау әдістемелерін, білім алушылардың белсенділігін ынталандыру тәсілдерін және сыни ойлауды қалыптастыру әдістерін меңгерген.</p> <p>13.5 Оқу бағдарламасына сәйкес педагогикалық практика ұйымдастырады, білім беру стандарттары мен әдістемелік талаптардың сақталуын қамтамасыз етеді.</p> <p>13.6 Білім берудегі педагогикалық зерттеулер мен инновациялардың маңызын түсінеді, олардың жүзеге асуына қатысады және нәтижелерін оқытудың тиімділігін арттыру үшін қолданады.</p> <p>13.7 Өз педагогикалық қызметін рефлексиялау және өзін-өзі бағалау дағдыларын қолданады, кәсіби дамуды үздіксіз қамтамасыз етеді.</p>
---------------------------------------	--

Құзыреттер әрбір жоғары білім беру мамандығы бойынша кәсіби стандарттар негізінде, жұмыс берушілердің талаптары мен қоғамның әлеуметтік сұранысын ескере отырып әзірленеді.

7.8.3 Модуль түрлері шеңберіндегі білім беру бағдарламасының мазмұны (мысал)

Модульге кіретін пәндердің коды	Модульге кіретін пәндердің атауы	Академиялық кредиттер саны	Семестр	Құзыреттердің мақсаттары мен міндеттерінің шифрі
Жалпы білім беретін пәндер (ЖБП) циклі - 56 академиялық кредит				
Міндетті компонент- 51 академиялық кредит				
М.1 Тарихи-дүниетанымдық құзыреттер модулі				
KT 1101	Қазақстан тарихы	5	2	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.9
Fil 2102	Философия	5	3	1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9
М.3 Құралдық-коммуникативтік модуль				
ShT 1103	Шетел тілі	10	1,2	3.1, 3.2,
K(O)T 1104	Қазақ (орыс) тілі	10	1,2	3.1, 3.2, 3.3, 3.4,
AKT 1105	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	5	1	3.5, 3.6, 3.7, 3.8
Модуль 2 Әлеуметтік-саяси білімдер модулі				
Mad 2106	Мәдениеттану	2	3	2.1
Ale 2107	Әлеуметтану	2	3	2.1, 2.2
Psi 1108	Психология	2	1	2.3
Saya 2109	Саясаттану	2	4	2.4
Жоғары оқу орны компоненті - 5 академиялық кредит				
GZAZhITKET DIBBKSKNKS ZhKMN 210	Ғылыми зерттеу әдістері және жасанды интеллект/ Тіршілік қауіпсіздігі, экология және тұрақты даму/ Инклюзивті білім беру/ Қаржылық сауаттылық және кәсіпкерлік	4	5	2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

	негіздері/ Құқық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері			
Модуль 4 Салауатты өмір салты модулі				
Dsh 1110	Дене шынықтыру	8	1,4	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6
Базалық пәндер (БП) циклы - 103 академиялық кредит				
Жоғары оқу орны компоненті - 60 академиялық кредит				
М.5 Білім алушыны тұлға ретінде қолдау				
Abai/Sher 1201	Абайтану/ Шерхантану	2	1	5.1
BZhFE 1202	Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері	3	2	5.2, 5.7
М.8 Әскери қызмет пен заңнама негіздері				
KRKKKRBA KZhAZh 1203	ҚР Қарулы Күштерінің, Қазақстан Республикасының басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының жалпы әскери жарғылары	4	2	8.1, 8.2, 8.3,
М.9 Атыс және техникалық дайындықтың негіздері				
AD 2204	Атыс дайындығы	5	3	9.1, 9.2
М.8 Әскери қызмет пен заңнама негіздері				
KRRRDSH DU 2205	Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің дене шынықтыру даярлығын ұйымдастыру	6	3	8.5, 8.6
М.5 Білім алушыны тұлға ретінде қолдау				
BBTGONT 2206	Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	4	3	5.3, 5.6, 5.7
BBPOAB 2207	Білім берудегі психология, өзара әрекеттесу және байланыс	4	3	5.4, 5.6, 5.7
М.7 Мұғалім - рефлексиялық практика иесі				
PZ 2208	Педагогикалық зерттеулер	5	4	7.1, 7.2, 7.3, 7.5,
М.9.1 Тактикалық, саптық және әскери-дала дайындық				
TD 2209	Тактикалық дайындық	4	4	9.1.1, 9.1.2
SD 2210	Саптық дайындық	5	4	9.1.2, 9.1.3, 9.1.4
М.6 Оқыту және үйрету үшін бағалау				
BD 3211	Бағалау және дамыту	4	5	6.2, 6.3, 6.6, 6.7
М.9 Атыс және техникалық дайындықтың негіздері				
ATD 3212	Әскери-техникалық дайындық	6	5	9.2, 9.3
М.5 Білім алушыны тұлға ретінде қолдау				
IBBO 3213 UOS 3213	Инклюзивті білім беру ортасы	4	5	5.4, 5.5
OZhZh 3214	Оқытуды жоспарлау және жекелендіру (БББ атауы)	4	6	5.6, 5.7
Таңдау компоненті - 39 академиялық кредит				
М.10 Патриоттық, психологиялық және құқықтық тәрбие				
Baur 1201	1.Бауыржантану 2.Әскери-патриоттық тәрбие негіздері	4	1	10.1, 10.2, 10.3, 10.5
М.8 Әскери қызмет пен заңнама негіздері				
AKN 1202	1.Әскери құқық негіздері 2.Бастапқы әскери дайындықтың іс қағаздарын жүргізуі	5	1	8.3, 8.4,
М.10 Патриоттық, психологиялық және құқықтық тәрбие				
UST 1203	1.Ұлттық спорт түрлері 2.Ұлттық дәстүрлер	4	2	10.1, 10.2, 10.3, 10.5
М.11 Әскери қызметті ұйымдастыру және қамтамасыз ету				
AIDATBB 3204	1.Әскери-инженерлік дайындық, әскери топография, басқару және байланыс 2.Мектептегі алғашқы әскери дайындық	5	5	11.1, 11.2, 11.3, 12.3

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11		
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023		

	курсындағы әскери топография			
ABBA 3205	1.Әскери бетпе-бет айқас 2.Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери-спорттық ойындары мен кешендері	6	5	11.3, 11.4, 11.5, 12.6, 12.7
Қосымша білім беру бағдарламасы (Minor)				
	Minor	5	4	
	Minor	5	5	
	Minor	5	6	
Кәсіптік практика - 4 академиялық кредит				
М.13 Педагогикалық практика – Мұғалім оқытудың фасилитаторы ретінде				
MMK 1201	Педагогикалық практика - Мұғалім кәсібіне кіріспе (Оқу)	2	2	13.1, 13.2
PPB 2202	Педагогикалық практика - Психологиялық және педагогикалық бағалау (Оқу)	2	4	13.2, 13.3
Бейіндеуші пәндер циклі - 73 академиялық кредит				
Жоғары оқу орны компоненті - 19 академиялық кредит				
М.6 Оқыту және үйрету үшін бағалау				
OAT 3301	Оқыту әдістері мен технологиялары	5	6	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7
М.12 Медициналық және азаматтық қорғаныс				
KRAKN 3302	ҚР азаматтық қорғау негіздері	5	6	12.1, 12.4
М.8 Әскери қызмет пен заннама негіздері				
KRKK 4303	Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері	4	7	8.4, 8.5, 8.6, 8.7
М.7 Мұғалім - рефлексиялық практика несі				
ZDI 4304	Зерттеулер, даму және инновациялар	5	7	7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7
Таңдау компоненті - 33 академиялық кредит				
М.11 Әскери қызметті ұйымдастыру және қамтамасыз ету				
AKU 3301	1.Әскери қызметті ұйымдастыру 2.Әскери қызмет негіздері	5	6	11.5, 11.6, 11.7
М.9 Атыс және техникалық дайындықтың негіздері				
ARN 4302	1.Әскери робототехника негіздері 2.Қазақстан Республикасы Қарулы Күштеріндегі қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар	4	7	9.3, 9.4, 9.5,
TD 4303	1.Технологиялық дайындық 2.Мектептегі технологиялық дайындық	5	7	9.5, 9.6, 9.7, 9.8
М.12 Медициналық және азаматтық қорғаныс				
AMD 4304	1.Әскери медициналық дайындық 2.Мектеп курсына әскери-медициналық дайындық/ Бастапқы әскери дайындық пәндері	5	7	12.1, 12.2, 12.4
М.10 Патриоттық, психологиялық және құқықтық тәрбие				
APPN 4305	1.Әскери психология және педагогика негіздері 2.ҚР ҚК әскери қызметшілердің тәрбие жұмысының әдістемесі	4	8	10.2, 10.3, 10.4, 10.7
KAT 4306	1.Қазақстанның әскери тарихы 2.Қазақстанның әскери өнерінің даму тарихы	5	8	10.2, 10.3, 10.4, 10.6, 10.7
М.9.1 Тактикалық, саптық және әскери-дала дайындық				
ADZhUOA	1.Әскери далалы жиындардың	5	6	9.1.4, 9.1.5, 9.1.6,

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

4307	ұйымдастыру мен өткізу әдістемесі 2.Әскери далалы жиындары			9.1.7
Кәсіптік практика - 21 академиялық кредит				
М.13 Педагогикалық практика – Мұғалім оқытудың фасилитаторы ретінде				
PT 3301	Педагогикалық тәсілдер (Педагогикалық практика)	6	6	13.4, 13.5
BBZI 4302	Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (Педагогикалық практика)	15	7,8	13.6, 13.7
Қорытынды аттестаттау - 8 академиялық кредит				
М.10 Патриоттық, психологиялық және құқықтық тәрбие				
Қорытынды аттестаттау		8	8	

7.8.4. Білім беру бағдарламасының модульдері бөлінісінде игерілген кредиттердің көлемін көрсететін жиынтық кесте

Оқу курсы	Семестр	Игерілетін Модульдер/ пәндер саны	Оқытылатын пәндер саны			Несиелер саны					Барлығы сағатта	Саны	
			МК/ТК	ЖОМК/ТК	МК/ТК	Теориялық оқыту	Оқу практикасы	Педагогикалық практика	Қорытынды аттестаттау	Барлық несиелер		Емтихан	диф.сынақ
1	1	4	5	1	2	28				30	900	7	1
	2	7	4	2	1	26	2			30	900	6	1
2	3	6	4	4		28				30	900	7	1
	4	5	2	3	1	26	2			31	930	5	1
3	5	5		3	3	30				30	900	6	
	6	6		3	2	25		6		31	930	5	
4	7	5		2	3	38		7		38	1140	5	
	8	3			3	0		8	8	22	660	3	
Барлығы			15	18	15	199	4	21	8	240	7200	44	15

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Кәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдісі» ҮК НҮ 6-2023

8. КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Қызметі	Аты-жөні	Қолы	Күні
Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор	А.С. Кадырова		08.09.2025
Сапа, аккредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы	Б.К. Жундибаева	Б. Ботго'	08.09.2025

	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Нәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

9.ТАНЫСУ ПАРАҒЫ

№ п/п	Лауазымы	Т.А.Ә.	Күні	Қолы
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				

 SHERKHAN MURTAZA UNIVERSITY	Шерхан Мұртаза атындағы халықаралық Тараз университеті	СМЖЕ 3-2-11
	Академиялық саясат басқармасы Қәсіби стандарттарға негізделген бакалавриаттың білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқаулар	СМЖ «Оқу әдістемелік үрдіс» ҮК НҮ 6-2023

4. ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

№	Бөлім №	Парақтың №	Енгізу күні	Негіздеме	Өзгерту	Қолы
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.						
36.						
37.						
38.						
39.						
40.						
41.						